

IGNASI MIRANDA

Deu anys i mig després del traspass de Raimon Panikkar, s'ha publicat *Una cristofania*, dotzena entrega de l'Opera Omnia del sacerdot i gran pensador català, que edita Fragmenta. A partir d'una selecció de textos de Milena Carrara, el coordinador de l'edició, Xavier Serra Narciso, ha comptat amb Montserrat Camps, Esteve Serra Arús i Josep Torras com a traductors.

Una cristofania s'afegeix als volums del que acabarà sent una gran col·lecció, l'Opera Omnia de Raimon Panikkar. Quin és el gran missatge d'aquest segon llibre dedicat al cristianisme?

Hi trobem un Panikkar molt experiencial, místic i també visionari profètic. Més que un gran missatge, tenim la gran pregunta: què vol dir ser cristià avui dia? Què vol dir, en el món d'avui, que una persona fa confessió de fe i afirma que Jesús és el Crist? Panikkar deia sovint que la qüestió no era si un altre món és possible, sinó que aquest és impossible. En l'inici, planteja una tercera etapa en la història del cristianisme, després d'un primer mil·lenni que va ser el de la cristiandat (un poble, una cultura i una civilització) i un segon que va incorporar la cosmovisió, la filosofia i la idea. Aquesta nova fase està oberta a allò que Panikkar anomena «la cristiania», un cristianisme que es pregunta per l'aspecte místic de Jesús, essencial per entendre «una nova esperança», una maduresa cristiana a partir de l'obertura a l'esperit i del retrobament amb el cos i el cosmos. Deia que cada ésser és una cristofania, una manifestació de l'aventura crística de tota la realitat, que és alhora material, humana i divina. És per això que inclou una crítica al món contemporani que redueix la realitat a pura matèria.

El llibre es completa amb fragments de cartes escrites per Panikkar a Patrick D'Souza, bisbe de la diòcesi índia de Varanasi, en què el pensador català expressa el seu compromís sacerdotal en comunió amb l'Església fins al final de la seva vida. Com s'explica aquesta fidelitat com a prevere catòlic des de la integració en el budisme i l'hinduisme?

De fet, puc respondre amb un

Xavier Serra Narciso ha coordinat el volum 12è de les obres completes del pensador català

Seminari Raimon Panikkar (UdC)

«Raimon Panikkar és incòmode per a cristians, hindús i budistes»

fragment del mateix Raimon Panikkar: «Quan confesso que soc catòlic, no tinc el sentiment ni la voluntat ni la idea de pertànyer a una secta religiosa que ha existit sobre la terra des de fa dos mil·lennis, en el sentit millor i més tradicional de la paraula, sinó que confesso pertànyer a l'espècie humana o, més ben dit, a tota la realitat.» Panikkar se sent sacerdot en el sentit de poder situar-se en aquell centre. En un altre moment, diu que «aquesta experiència de maduresa cristiana és triple: el trobament amb Crist en el centre d'un mateix, de la comunitat humana i de la realitat». En aquest sentit, tots som sacerdots; tots estem cridats a trobar aquest centre, aquesta cruïlla, on allò humà, material i diví o espiritual es troben.

L'editor de Fragmenta, Ignasi Moreta, diu que la figura de Panikkar

demostra que «les religions no competeixen sinó que s'interfecunden». Aquest nou llibre enforteix aquesta idea sobre la convivència interreligiosa?

Més que referir-se a la convivència, aquesta interfecundació és incòmoda perquè planteja un diàleg amb la pròpia tradició. A partir de la seva evolució confessant la fe cristiana, budista i hinduista, Panikkar provoca una transformació, una metànoia o un canvi d'esperit. Així, replanteja la pròpia creença en preguntar-se què vol dir a cadascú la pròpia religió, que sovint ha oblidat en molts aspectes i que altres tradicions poden posar al davant del mirall. En aquest sentit, Panikkar és un revolucionari. A més, sempre és incòmode per als cristians, però també per als hindús, per als budistes i per al món modern.